

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่เข้าในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักศึกษาที่เข้าร่วมการแข่งขันกีฬาวิทยาลัย
พลศึกษา ครั้งที่ 17 พ.ศ.2534 จำนวน 17 สถาบัน จำนวนนักกีฬารวมทั้งสิ้น 3,176 คน

กลุ่มที่ชนะเลิศการแข่งขัน ผู้วิจัยใช้กลุ่มประชากร ที่เป็นผู้ชนะเลิศการแข่งขัน
จำนวนทั้งหมด 315 คน

สำหรับกลุ่มที่ไม่ชนะเลิศการแข่งขัน ซึ่งได้จากการสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย (Simple
Random Sampling) จากประชากรที่ไม่ชนะเลิศการแข่งขันจำนวนเท่ากับกลุ่มที่ชนะเลิศการแข่งขัน
โดยสุ่มมาแต่ละประเภทกีฬานั้น ๆ ให้เท่ากับจำนวนผู้ที่ชนะเลิศจากกีฬาประเภทนั้น ๆ
เช่น ผู้วิจัยเก็บข้อมูลจากผู้ชนะเลิศในกีฬาฟุตบอล 18 คน และผู้วิจัยจะทำการสุ่มมาจากกลุ่ม
นักกีฬาที่ไม่ชนะเลิศในกีฬาฟุตบอลจำนวน 18 คน เท่ากันเป็นต้น รวมเป็นกลุ่มประชากรและ
กลุ่มตัวอย่างประชากรทั้งสิ้น 630 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสำรวจ เพื่อประเมินค่าการปรับตัวทางสังคม
โดยแบ่งเป็น

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลโดยทั่ว ๆ ไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
มีลักษณะเป็นแบบตรวจคำตอบ (Check list) และแบบปลายเปิด (Open - end) จำนวน

ตอนที่ 2 เป็นแบบสำรวจเพื่อประเมินค่าการปรับตัวทางสังคม ซึ่งวิมล วจนวีระ (2513) สร้างขึ้นจำนวน 60 ข้อ เป็นแบบซีแมนติก ดิฟเฟอเรนเชียล สเกล แนวข้อทดสอบที่สร้างขึ้นก็เพื่อวัดการยอมรับตนเองของผู้ตอบโดยวัดถึงแก่นพฤติกรรมของบุคคลที่แสดงออกหรือใช้เป็นแบบแผนในการปรับตัวต่อสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ ในสังคม ฝรั่งค์ ชอนาม (2522) ได้นำแบบสำรวจฉบับนี้ ไปหาค่าความเที่ยง (Reliability) ในขั้นทดลองใช้เครื่องมือ (Pilot Study) กับเด็กนักเรียนชายหญิงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบางกะปิ กรุงเทพมหานคร จำนวน 73 คน วิเคราะห์ค่าความเที่ยงโดยใช้วิธี แบ่งครึ่ง (Split Half Method) เป็นข้อคู่และข้อคี่ได้ค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.83

ผู้วิจัยได้นำแบบสำรวจเพื่อประเมินค่าการปรับตัวทางสังคม ของ วิมล วจนวีระ มาดัดแปลงปรับปรุง ข้อความด้านสำนวนภาษาให้เหมาะสมกับสภาพของนักศึกษาในวิทยาลัยพลศึกษา สะดวกในการตอบและสะดวกในการตรวจให้คะแนน หลังจากนั้น ผู้วิจัยได้นำแบบสำรวจเพื่อประเมินค่าการปรับตัวทางสังคมที่ผู้วิจัยปรับปรุงแล้วมาหาความตรง (Validity) ด้วยวิธีหาความตรงตามเกณฑ์สัมพันธ์ (Criterion Related Validity) (ประคอง กรวรรณสุต, 2528) โดยผู้วิจัยนำแบบสำรวจของวิมล วจนวีระ ไปประเมินกับนักกีฬาของโรงเรียนสาธิตคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง ที่เข้าร่วมแข่งขันกีฬาสาธิตสามัคคี ครั้งที่ 17 ประจำปี พ.ศ.2534 จำนวน 30 คน ที่ระยะเวลาไว้ 1 สัปดาห์ นำแบบสำรวจเพื่อประเมินค่าการปรับตัวทางสังคมฉบับที่ผู้วิจัยปรับปรุงไปให้นักกีฬาคนเดิมกลุ่มเดิม ประเมินความสามารถในการปรับตัวทางสังคมอีกครั้งหนึ่ง นำคะแนนทั้ง 2 ฉบับ มาคำนวณค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation Coefficient) ได้ค่าความตรงตามเกณฑ์สัมพันธ์เท่ากับ 0.80 ส่วนค่าความเที่ยง (Reliability) ได้คำนวณหาโดยวิธี โคเอฟฟิเชียน อัลฟา (Coefficient Alpha) ของ ครอนบาค (Cronbach) (อ้างถึงในประคอง กรวรรณสุต, 2528) ได้ค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.84

จากผลการตรวจสอบหาค่าความตรงตามเกณฑ์สัมพันธ์และค่าความเที่ยง ของแบบสำรวจเพื่อประเมินค่าการปรับตัวทางสังคมฉบับปรับปรุง แบบสำรวจชุดนี้มีคุณภาพอยู่ในเกณฑ์ดี จึงนำไปใช้เป็นเครื่องมือในการวิจัยต่อไป

การให้คะแนนแบบสำรวจเพื่อประเมินค่าการปรับตัวทางสังคม

แบบสำรวจที่ผู้วิจัยปรับปรุงขึ้นแต่ละข้อจะแบ่งเป็น 2 ส่วน ส่วนที่หนึ่งเป็นการถามถึงลักษณะของผู้ตอบว่าผู้ตอบมีลักษณะตรงกับข้อคำถามเพียงไร ถ้าตรงกับลักษณะของผู้ตอบมากที่สุดให้คะแนน 5 คะแนน ตรงกับลักษณะของผู้ตอบมากให้คะแนน 4 คะแนน ตรงกับลักษณะผู้ตอบปานกลางให้ 3 คะแนน ตรงกับลักษณะผู้ตอบน้อยให้ 2 คะแนน ตรงกับลักษณะผู้ตอบน้อยที่สุดให้ 1 คะแนน ส่วนที่สองเป็นการถามถึงความรู้สึกของผู้ตอบมีความพึงพอใจในลักษณะของตนตามที่เลือกไว้ในส่วนที่หนึ่งเพียงไร ถ้าพอใจมากที่สุดให้ 5 พิจารณาให้ 4 คะแนน พิจารณาปานกลาง 3 คะแนน พิจารณาน้อย 2 คะแนน พิจารณาน้อยที่สุด 1 คะแนน แล้วนำคะแนนทั้งสองมาคูณกันเป็นคะแนนการปรับตัวทางสังคมของข้อนี้ ตามสูตรของ ฟิชเบน (Fishbein) ที่ใช้สำหรับการวัดทัศนคติ (อ้างถึงใน วมล วิจารณ์วระ, 2513) คือ

$$A = \sum_{i=1}^{60} a_i b_i$$

เมื่อ A คือ ความสามารถในการปรับตัวทางสังคมของนักศึกษา

a คือ ความคิดเห็นของนักศึกษาที่พอใจ หรือไม่พอใจต่อลักษณะของตน

b คือ ความเชื่อที่ว่าตัวนักศึกษาเป็นอย่างไร อย่างนี้ หรืออาจกล่าวได้ว่า เป็นความจริงสำหรับตัวนักศึกษา อาจจะไม่ใช่อะไรที่เป็นอยู่จริง ๆ แต่นักศึกษาย่อมรู้ว่าเขามีความรู้สึกอย่างไร

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยทำหนังสือขอความร่วมมือ จากบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยไปยัง กรมพลศึกษา เพื่อขออนุญาตและขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากนักกีฬา จากนั้น ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยนำแบบสำรวจไปส่งให้นักกีฬา และรับคืนด้วยตนเอง โดยเก็บรวบรวม ข้อมูลหลังจากที่นักกีฬาแข่งขันสิ้นสุดแล้ว 4-7 วัน กีฬาบางประเภทผู้วิจัยได้ขอความร่วมมือ กับผู้ควบคุมทีมให้ช่วยในการรวบรวมข้อมูลไว้ให้

การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลที่ได้ด้วยคอมพิวเตอร์ โปรแกรมสถิติสำเร็จรูปทางสังคมศาสตร์ (Statistical Package for Social Sciences Version X : SPSS X) ดังนี้

1. นำแบบสอบถามตอนที่ 1 มาแจกแจงความถี่ของคำตอบ และค่าร้อยละ เพื่อ รายงานข้อเท็จจริง เกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวของนักกีฬา
2. นำแบบสำรวจตอนที่ 2 มาคำนวณคะแนนการปรับตัวทางสังคมของนักกีฬา เกณฑ์การให้คะแนนก็ให้ตามลำดับ คือ 1, 2, 3, 4 และ 5 คะแนน ในข้อให้เลือก ซึ่งจะ อยู่ในตอนแรกของแต่ละข้อ และให้คะแนน 1, 2, 3, 4 และ 5 คะแนน ในคำตอบที่ต้องเลือก เกี่ยวกับความรู้สึก ซึ่งจะอยู่ตอนท้ายของแต่ละข้อ แล้วนำคะแนนทั้งสองมาคูณกัน เป็นคะแนนการปรับตัวทางสังคมของข้อนั้น ตามสูตรของ ฟิชเบน (Fishbein)
3. คำนวณค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ของคะแนนการปรับตัวทางสังคมของนักกีฬาที่ชนะเลิศการแข่งขัน และนักกีฬาที่ไม่ชนะเลิศการแข่งขัน นำค่าเฉลี่ยมาเทียบกับเกณฑ์ ดังนี้

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 20.56 ขึ้นไป ถือว่า มีความสามารถในการปรับตัวทาง
สังคมที่สูงสุด

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 12.56-20.55 ถือว่า มีความสามารถในการปรับตัว
ทางสังคมดี

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 6.56 - 12.55 ถือว่า มีความสามารถในการปรับตัว
ทางสังคมปานกลาง

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 2.56 - 6.55 ถือว่า มีความสามารถในการปรับตัว
ทางสังคมน้อย

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 2.55 ลงมา ถือว่า มีความสามารถในการปรับตัว
ทางสังคมน้อยที่สุด

(เจเลียว จุฑินทะ ,2524)

4. ทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย คะแนนการปรับตัวทางสังคม ของ
นักกีฬาที่ชนะเลิศการแข่งขันกับนักกีฬาที่ไม่ชนะเลิศการแข่งขัน โดยใช้การทดสอบค่า "ที"
(t-test)

5. กำหนดระดับความมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ศูนย์วิทยุโทรพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย